

Betrokken en Bevlogen

In januari van dit jaar bracht premier Balkenende een bezoek aan India. Half maart volgde een delegatie van Kamerleden. Het is duidelijk: Nederland is nieuwsgierig naar India. In eerste instantie werd India vooral gezien als lagelonenland, net als China. Een aantrekkelijke vestigingsplaats voor call centers. "Even India bellen". Vervolgens bleek India niet alleen goedkoop te zijn, maar ook slim. Jaarlijks studeren in het land maar liefst 100.000 ingenieurs en artsen af. Hiermee was de nieuwsgierigheid - of moet ik zeggen ongerustheid - compleet.

Voor InterimIC waren er hiermee voldoende redenen om India als bestemming te kiezen voor de jaarlijkse innovatiereis.

Ik ben naar India afgereisd met een open mind. Om te luisteren en te leren van de verbazingwekkende zaken die er gebeuren in zorg en ICT. Ik was nieuwsgierig naar de nieuwe wereld, die volgens velen de westerse landen het nakijken zal geven. Ik wilde zien of dit land inderdaad de potentie heeft om het accent in de wereld te laten verschuiven.

Zoals zo veel mensen die India bezoeken, was ik bevangen door de Begeistering die daar heerst. Er is een enorme geestdrift en vechtlust om een belangrijke speler te worden op de wereldmarkt. Er is een wil om succesvol te zijn en te winnen. De groei en het élan zijn indrukwekkend. India is, met een jaarlijkse groei van 7%, één van 's werelds meest belovende en snelst groeiende economieën. Het land heeft 500.000 dokters en 750.000 verpleegsters. Per jaar studeren er 3 miljoen studenten af aan een 'college' of een universiteit.

Deze indrukwekkende cijfers komen tot leven tijdens onze werkbezoeken in India. We zien er grote state-of the-art klinieken. Op ons programma stond een excursie naar een Space center.

Het leek mij een vreemde plaats om iets te leren over zorginnovatie. Eenmaal daar bleek dat India al in 1998 of 99 een satelliet in de ruimte heeft gebracht voor telemedecine. Destijds nog voor ziekenhuizen in afgelegen gebieden in de Himalaya. Maar tegenwoordig maken ook andere landen er dankbaar gebruik van. Amerikaanse ziekenhuizen sturen hun röntgenfoto's bijvoorbeeld via breedband naar India en laten ze daar beoordelen door een Indiase arts. Bij Menzis doen we dit op zeer kleine schaal met KOALA. Mensen die thuiszorg nodig hebben, kunnen per televisie contact maken met hun verpleegkundige. Wat in India gebeurt en met name ook de snelheid waarmee het zich voltrekt, is zeer fascinerend.

Er is enorm veel kwaliteit en kennis, maar ook een omvangrijke workforce. India heeft nu bijna 1,1 miljard inwoners en ruim 75% van de bevolking is jonger dan 35 jaar.

India is een land van uitersten, ook daar zijn alle bezoekers van India het over eens. Om de hoek van de prachtige ziekenhuizen liggen de krottenwijken waar mensen in een open riool leven. Waar je in de bus je mond en neus moet afdekken vanwege de enorme stank. Het is een beeld dat moeilijk te verteren is. De meeste deelnemers aan de delegatie blijven er dan ook moeite mee hebben dat zorg geoutsourced wordt in India.

Met name vanuit Amerika en het Midden-Oosten reizen veel patiënten voor een behandeling naar India. Compleet met revalidatiearrangement onder de wuivende palmen. Is dat wel ethisch verantwoord in een land waarin 30% van de bevolking onder de armoedegrens leeft? Waar de eigen mensen nog zoveel zorg nodig hebben?

Maar de Indiërs zien het als een mogelijkheid om de eigen vraag naar zorg te financieren. De overheid beseft dat zij er zelf niet in kan slagen om voor 1,1 miljard inwoners de zorg perfect te regelen en laat de markt haar gang gaan.

Daarbij stelt de overheid wel de eis dat 10% van de patiënten uit de groep van 'deprived people' moet komen. Uit onze werkbezoeken begrepen we dat de overheid hier ook op handhaaft.

De overheid ziet ook financieringsmogelijkheden voor de zorg door buitenlandse ondernemingen te laten participeren in de ontwikkelingen. En ook Indiase bedrijven, zoals Reliance, investeren in de zorgmarkt. Tijdens een werkbezoek ontvouwde Reliance de ambitieuze plannen om een keten te bieden van zorgverzekering tot zorgverlening. Reliance wil ziekenhuizen bouwen met 3000 tot 4000 bedden, de eerste lijn organiseren, supply chain management verzorgen voor farmaceutische producten, en verder remote treatment en informatiemanagement bieden. Reliance kijkt naar de gehele keten en zet ICT en telecom centraal, zaken waar wij in Nederland van kunnen leren.

Een ander indrukwekkend werkbezoek was dat aan het farmaceutische bedrijf Piramal. Het was bijzonder om te zien hoe men hier ondernemingszin paarde aan een grondig doordenken over de waarom-vraag. Het bedrijf heeft kernwaarden als 'trust, empowerment, perseverance, humility en faith'. Deze waarden worden verbeeld in kunstwerken die in het bedrijf staan. Bij elk kunstwerk hoort een gedicht uit de Bhavagad Geeta, een eeuwenoud geschrift over een epische strijd. De Geeta inspireert het echtpaar Piramal bij het opbouwen en managen van hun bedrijf. Zij hebben een droom - of zoals ze zelf zeggen 'an impossible dream' - om

een farmaceutisch bedrijf neer te zetten dat tot de top 5 in India behoort. En zij slagen daar ook in. De Geeta leidt hen hierin, bijvoorbeeld met de volgende wijsheid:

You are what your deep, driving desire is.

As your desire is, so is your will.

As your will is, so is your deed.

As your deed is, so is your destiny.

De kennismaking met Piramal was voor mij één van de vele momenten in India waarop ik me realiseerde dat wij in Nederland nog een heel lange weg te gaan hebben. Niet alleen de kennis, kwaliteit en workforce maken India krachtig, ook de innerlijke wijsheid, wilskracht en intrinsieke motivatie geven India een voorsprong.

Wat betekenen deze boeiende ontwikkelingen in India nu voor Nederland, een punaise op de kaart van India?

In het NRC van 23 maart schrijft Ben Knapen dat Europese studies en rapporten steeds op dezelfde analyse en remedie stuiten. Om tegenwicht te bieden aan de oprukkende Aziatische economieën, is in Europa een enorme herschikking van uitgaven nodig naar onderwijs en onderzoek. Dat weten we allang, maar toch gebeurt het niet. In Azië kijkt men hier vreemd tegenaan, schrijft Knapen, men zoekt de verklaring in het oude cliché van de blanke arrogantie. Kishore Mahbubni, een Singaporese diplomaat en intellectueel, zegt: "Alleen overmoed kan verklaren waarom zoveel Westerse samenlevingen de economische wetten van de zwaartekracht minachten." En de vroegere Singaporese premier Lee voorspelde een tijdje geleden: "Tien bittere jaren en dan beseffen ook de mensen in Europa dat hun gemoedelijke naoorlogse wereld verleden tijd is."

Lee krijgt vanochtend in het Financieele Dagblad volledig gelijk van hoogleraar Pieter Klaas Jagersma. Hij zegt: het begrip *Nederland Kennisland* is een fata morgana. Hij ergert zich aan de Nederlandse regering, die roept dat het allemaal wel meevalt en dat we trots moeten zijn op onze prestaties. Intussen verdwijnen callcenters en *research & development* in rap tempo naar het Verre Oosten. Nederlandse R&D-investeringen in het buitenland groeien momenteel zes keer zo hard als die in Nederland. Waarom? Omdat Nederland net als de rest van de EU overgereguleerd en gefragmenteerd is. Ja, dan wordt het moeilijk om vast te houden aan *Nederland Kennisland*.

We staan op een tweesprong.

Aan ons de keuze: Blijven we vastzitten in ons post-koloniale denken en terugverlangen naar die naoorlogse tijd? Blijven we de economische wetten van de zwaartekracht negeren met onze westerse arrogantie? Door bijvoorbeeld onaantrekkelijk te blijven voor buitenlandse studenten.

Of nemen we deze wake-up call serieus en komen we in actie om onze voorsprong te behouden?

Persoonlijk voel ik er niets voor om onze voorsprong op te geven. Het is hoog tijd om Nederland internationaal op de kaart te zetten. En dan bedoel ik niet met berichtgeving zoals ik deze aantrof in de Indian Times.

Hierin las ik, zelfs op de voorpagina, het volgende bericht: *Nederland besluit de burka te verbieden, op initiatief van kamerlid Geert Wilders*. De laatste zin van het korte bericht luidde: *'It concerns about 50 women...'* Dat dragen wij dus uit in het buitenland...

Hoeveel wake-up calls hebben we nodig?

Ik kwam moe van de reis terug uit India, maar wakkerder dan ooit. De wake-up call die wij in India kregen, geef ik vanmiddag graag aan u door. We mogen niet in slaap sukkelen of zelfgenoegzaam achterover leunen in ons comfortabele pluche.

We moeten hard aan de slag om onze voorsprong te behouden, te versterken.

Ik sluit mij aan bij de oproep voor meer creativiteit die premier Balkenende deed bij zijn terugkeer uit India. Maar creativiteit is slechts het begin. Durf, slagkracht, innovatievermogen, denken en handelen over de grenzen van ons individuele en nationale belang. Die zaken zijn essentieel om de internationale competitie aan te gaan. Het is tijd voor een cultuurverandering. We hebben in Nederland een historie van autonome steden, provincies, ziekenhuizen en huisartsen. Dat heeft tijdenlang goed gewerkt, maar nu is krachtenbundeling uiterst belangrijk. En niet innoveren door alleen werk, onderzoek e.d. "weg te brengen", maar door werk, talent, onderzoek "te halen"!

In India kennen ze geen schotten, financieringsstromen en toezichthouders. In India hebben ze al centra voor eerste, tweede en derdelijns zorg. Zij starten vanuit niets en kunnen vrij doorontwikkelen. Wij stappen ook in die nieuwe wereld, maar wel vanuit de oude wereld met regels, schuttingen en ingegraven posities. Terwijl wij ons hier druk maken over marktwerking in de zorg, haalt India ons links en rechts in. Ik zeg: we laten het niet gebeuren! Laten we stoppen met denken op de vierkante millimeter.

Zet de deuren open en laat elkaar binnen. Kijk bij elkaar in de keuken en wissel best practices uit. Bundel krachten. Zorgverzekeraars, zorgaanbieders en andere partijen kunnen samen veel bereiken. We hebben elkaar keihard nodig!

Laten we samen kijken waar wij in Nederland goed in zijn. Waarin onderscheiden wij ons? Wat kunnen wij neerzetten of ontwikkelen zodat we een voorsprong op India nemen? Wat is onze 'impossible dream'? Wat is onze 'deep driving desire'? Of in nuchter Nederlands: waar gaan wij voor? Laten we vandaag een gezamenlijke droom formuleren - een Agya chakra (het derde oog) - en vervolgens, gebruik makend van alle lessen die India ons leert, zo snel mogelijk tot daden komen. Ik daag u uit. There is no time to waste!